

Концептуальні засади підготовки магістрів медсестринства у ДВНЗ «УжНУ» в контексті побудови нової моделі медсестринства в Україні

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», факультет здоров'я та фізичного виховання, м. Ужгород

Метою роботи було проаналізувати та узагальнити особливості змісту освітніх програм підготовки магістрів медсестринства в контексті формування у них професійних компетентностей та здійснення професійної діяльності. Об'єкт дослідження – професійна підготовка магістрів медсестринства в умовах побудови нової моделі функціонування медсестринської галузі в Україні.

На основі теоретичного аналізу і узагальнення фахової літератури з проблеми встановлено, що побудова нової моделі функціонування медсестринської галузі в Україні вимагає інноваційних підходів до підготовки магістрів медсестринства, передбачає формування спеціаліста якісно нового рівня професіоналізму, компетентності, загальної культури, творчої ініціативи і правових знань. Освітні програми магістратури з медсестринства повинні пропонувати студентам елементи принаймні чотирьох сфер знань: медицина, управління, педагогіка, основи наукових досліджень і забезпечувати формування комплексу якостей лідера, організатора, менеджера, психолога у сфері ділових і людських стосунків, здатного забезпечувати впровадження пацієнт-орієнтованого підходу в систему охорони здоров'я, а також займатися педагогічною діяльністю та проводити наукові дослідження.

Ключові слова: магістри медсестринства, охорона здоров'я, професійні компетентності, освітня програма, інноваційні методи навчання.

Вступ

Реформування національної системи охорони здоров'я відповідно до національної стратегії розвитку системи охорони здоров'я та Концепції розвитку вищої медичної освіти в Україні вимагає кардинально нових підходів до підготовки медичної сестри і передбачає формування спеціаліста якісно нового рівня професіоналізму, компетентності, загальної культури, творчої ініціативи і правових знань. Неперервна професійна освіта медичних працівників взагалі і медичних сестер, зокрема, – вимога часу, що безпосередньо залежить від зовнішніх і внутрішніх умов їх діяльності: зростання обсягу медичної інформації та швидкості її поновлення, появи безлічі високоактивних лікарських засобів і високотехнологічних методів діагностики, лікування, догляду, підвищення інформованості і запитів самих пацієнтів тощо [1]. На сьогоднішній день створено низку лікувально-профілактичних закладів нового типу (хоспіси, відділення сестринського догляду в багатопрофільній лікарні та ін.) і запроваджено нові медсестринські посади – заступника головного лікаря з медсестринства, медичної сестри-координатора, головного спеціаліста з медсестринства та ін. Це зумовлює нагальну потребу в підготовці фахівців-управлінців у галузі медсестринства, медичних сестер найвищого освітнього рівня – магістрів сестринської справи [2].

Відповідно до вимог міжнародних стандартів, з метою удосконалення системи безперервного навчання середнього медичного персоналу, покращення надання медичної допомоги населенню в Україні, з 2008 року запроваджена ступенева медсестринська освіта, яка загалом відповідає уніфікованій структурі освіти

більшості країн світу. Для її реалізації створено ступеневу підготовку медичних сестер в Україні: дипломована медична сестра; медична сестра-бакалавр; медична сестра-магістр. Із запровадженням магістратури медсестринство виділилося в окрему спеціальність: медсестра-педагог; медсестра-керівник; медсестра-науковець [3].

Магістр медсестринства за освітньо-кваліфікаційними характеристиками істотно відрізняється від дипломованих медичних сестер і медсестер-бакалаврів. Він повинен володіти комплексом якостей лідера, організатора, менеджера, психолога у сфері ділових і людських стосунків, здатний не тільки виконувати призначення лікаря, а й забезпечувати впровадження пацієнт-орієнтованого підходу в систему охорони здоров'я, співпрацювати з родинами і сім'ями пацієнтів, а також займатися педагогічною діяльністю та проводити наукові дослідження з проблем медсестринства. Все це передбачає формування відповідних компетентностей магістрів медсестринства і слугує концептуальними засадами для розробки освітніх програм підготовки фахівців.

Мета дослідження: проаналізувати та узагальнити особливості змісту освітніх програм підготовки магістрів медсестринства в контексті формування у них професійних компетентностей та здійснення професійної діяльності.

Об'єкт дослідження – професійна підготовка магістрів медсестринства в умовах побудови нової моделі функціонування медсестринської галузі в Україні.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення сучасної фахової літератури з досліджуваної проблеми.

Результати дослідження та їх обговорення

Дослідження системи освіти для медичних сестер, результати якого включені до документа «Кадрові ресурси системи охорони здоров'я в Україні: медичні сестри», підготовленого в рамках проекту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» [4] показало, що більшість українських медсестер не продовжує навчання після одержання освіти рівня молодшого спеціаліста. Традиційно для роботи медсестрою в Україні було необхідно одержати середню спеціальну освіту. Сьогодні через зміни в класифікації цей рівень освіти вважається «початковим рівнем (коротким циклом) вищої освіти», його здобуття засвідчується дипломом молодшого спеціаліста. Втім, у Європі і світі триває дискусія про необхідність медсестрам мати більш високу освіту. Це передусім пов'язано з участю медсестер у виконанні медичних процедур високої складності, роботі з високотехнологічним обладнанням у високоспеціалізованих відділеннях закладів охорони здоров'я (на так званому «третинному», найскладнішому рівні медичної допомоги, що надається у шпиталях, клінічних відділеннях наукових медичних інститутів тощо). Ідеться також про передачу частини функцій лікарів медичним сестрам, що зумовлює додаткову потребу у зміні програм підготовки медичних сестер. Зараз в Україні обговорюється необхідність мати вищу освіту для зайняття посади старшої (бакалавр) та головної (магістр) медичної сестри. За інформацією МОЗ, останню вимогу планується зробити офіційною шляхом її закріплення в Довіднику кваліфікаційних характеристик [4].

Вища медсестринська освіта – спеціально організований педагогічний процес передачі та засвоєння сукупності цінностей сестринської справи (ідей і наукових знань щодо закономірностей та специфічних засобів медико-біологічного та психофізичного збереження, підтримання й відновлення здоров'я пацієнта; пріоритетів у плануванні сестринського процесу; умов застосування цих знань і засобів з метою досягнення очікуваного результату) в межах системи «освіта – виховання» [5]. Головною рисою оновленої парадигми освіти стає перехід до концепції особистісно зорієнтованої освіти, яка передбачає досягнення майбутніми магістрами сестринської справи (МСС) такого рівня професійної компетенції, який гарантує пріоритетний розвиток інтелекту на основі синтезу принципів фундаментальності, індивідуалізації, створює умови для саморозвитку особистості, актуалізації творчих здібностей, професійної та соціальної самореалізації. Відтак пріоритетною метою вищої медсестринської освіти й одним із критеріїв її ефективності є розвиток особистісного потенціалу та реалізація професійної складової майбутньої медсестри [6].

З метою реалізації побудови нової моделі розвитку медсестринства в Україні влітку 2019 року була створена Державна установа «Центр розвитку медсестринства МОЗ України», відповідальна за трансформування і розвиток напрямку медсестринства [7]. Основна мета – створити таку модель функціонування медсестринської галузі, за

якої зростуть не лише заробітні плати медсестер і медбратів, а й їхня роль. Вони матимуть більше повноважень і, відповідно, більше відповідальності і можливостей. Для цього плануються суттєві зміни підготовки і професійної діяльності медичних сестер і медичних братів: збільшення практичної підготовки на додипломному етапі освіти; вища освіта та наукові ступені за спеціальністю «Медсестринство» (лише в Україні і деяких пострадянських країнах медсестри не мають вищої освіти); безперервний професійний розвиток; посилення ролі медичної сестри і медичного брата через розширення повноважень (у більшості країн світу до обов'язків медсестер і медбратів входить значний обсяг роботи, яку в наших медзакладах виконують виключно лікарі); професійний стандарт діяльності і медичних сестер, що розроблятиметься спільно з Міністерством соціальної політики України; сертифікація – медсестри і медбрати матимуть можливість отримати сертифікат, розширити свої повноваження і, відповідно, претендувати на підвищення зарплат [7].

У зв'язку з глобальними змінами в системі охорони здоров'я України поширюються програми підготовки медичних сестер рівня повної вищої освіти (бакалавра і магістра). Так, у 2018 р. шість закладів вищої освіти здійснювали набір на програми підготовки магістрів за спеціальністю 223 «медсестринство» [8]. У 2020 р. в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» буде здійснено перший набір на програму підготовки магістрів медсестринства згідно отриманої у 2019 р. ліцензії МОН України. Усі існуючі на сьогоднішній день програми підготовки розраховані на два роки навчання.

Поточна концепція магістратури з медсестринства наслідує концепцію бакалаврату, адже вона передбачає поглиблення клінічних медичних знань та розвиток управлінських компетентностей студентів. Крім того, до навчальних програм включені дисципліни психолого-педагогічного циклу, основною метою навчання значної частини студентів є робота викладачем у коледжі, що вимагає наявності ступеня магістра. Усі шість запропонованих в Україні програм підготовки магістрів медсестринства передбачають складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності, а також написання і захист студентами магістерської кваліфікаційної роботи, що відрізняє цю спеціальність від підготовки лікарів, які не захищають дипломну роботу. Таким чином, магістратура з медсестринства має пропонувати студентам елементи принаймні чотирьох сфер знань: медицина, управління, педагогіка, основи наукових досліджень [8]. Як зазначає проф. В. Шатило, специфікою магістрів за спеціальністю «Медсестринство» є те, що вимоги до навчальних програм концептуально забезпечують професійну спрямованість майбутніх викладачів сестринських дисциплін, цілісне, системне вивчення загальної педагогіки, формування наукової та інформаційної комунікативної компетенції, використання сучасних інноваційних технологій освіти для вибору оптимальної стратегії викладання спеціальних сестринських предметів залежно від рівня ступеневої освіти медичних сестер [9].

Слід зазначити, що останній існуючий стандарт вищої освіти для магістрів медсестринства був розроблений у 2017 р., але не був офіційно затверджений [8]. Глобальні стандарти базової медсестринської й акушерської освіти та стратегії Європейського регіонального бюро ВООЗ стосовно базової та дистанційної освіти й інших нормативних документів кардинальним чином змінюють вимоги до якостей, якими повинні володіти фахівці сестринської справи з відповідною освітою. Відтак центральним завданням інноваційної діяльності у сфері вищої медсестринської освіти є модернізація освітнього процесу, його орієнтація на потреби сучасного суспільства. Нині ці потреби відображають концепцію знань як найважливішого продуктивного ресурсу, де особливе значення надається «знаючій медичній сестрі», завданням якої є не лише застосування, а й участь в створенні нових знань. Водночас, сучасний магістр МСС повинен бути готовий до виконання керівних функцій у майбутній сестринській справі, вмінні визначати мету і завдання розвитку в будь-якій ситуації, визначати ефективні стратегії досягнення цієї мети, тобто організувати ефективну діяльність у сестринській справі на основі застосування інноваційних підходів [6].

Відповідно до сучасних тенденцій оновлення вищої медсестринської освіти метою підготовки магістрів медсестринства в ДВНЗ «УжНУ» буде підготовка конкурентно-спроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, здатного вирішувати практичні проблеми і задачі організації, управління та контролю роботи сестринських структурних підрозділів в лікувально-профілактичних закладах, здійснювати науково-дослідну роботу та викладацьку діяльність за спеціальністю «Медсестринство». Інтегральна компетентність магістрів медсестринства полягає у здатності вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, в т.ч. в умовах невизначеності, під час професійної діяльності в галузі медсестринства та в освітньому процесі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

Важливими для майбутньої успішної професійної діяльності МСС є загальні компетентності як універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку, зокрема: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації; здатність до планування, організації та управління; здатність спілкуватися другою мовою (зокрема, англійською); навички використання інформаційних та комунікативних технологій; здатність до пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та проведення досліджень на відповідному рівні; навички міжособистісної взаємодії; здатність навчатись та навчати; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Аналіз існуючих магістерських програм з медсестринства дозволив виділити деякі негативні чинники, що свідчать про їх слабкий науковий рівень,

зокрема: вони не передбачають вивчення студентами іноземної (англійської) мови на високому рівні; використання сучасних англомовних джерел у навчальному процесі майже не практикується, що є суттєвою прогалиною програм, якщо дивитися на магістерський рівень освіти як на такий, що спирається на суттєву дослідницьку складову [8]. У зв'язку з цим, вважаємо за доцільне обов'язкове введення у навчальні плани іноземної мови у обсязі, необхідному для формування мовних навичок та живого спілкування. З іншого боку, у навчальному плані підготовки магістрів ДВНЗ «УжНУ» передбачена дисципліна «Українська мова як іноземна» для підготовки іноземців та осіб без громадянства, що відкриває додаткові перспективи для підготовки магістрів медсестринства з інших країн. Ще одною проблемою є те, що донедавна в Україні не існувало аспірантури з медсестринства. Першу ліцензію на право підготовки докторів філософії за цією спеціальністю одержав ТНМУ у 2019 р. Отже, медсестринство як науковий напрям перебуває в Україні на етапі зародження і це висуває важливі завдання щодо пошуку ефективних шляхів його розвитку.

Безперечно, для здійснення успішної професійної діяльності магістрів медсестринства важливими є фахові компетентності. Серед них вважаємо за необхідне виділити наступні: вміння оцінювати організацію та якість надання різних видів медичної допомоги та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення; вміння орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки; використання теоретичних знань та практичних умінь з клінічного медсестринства у внутрішній медицині, педіатрії, хірургії, акушерстві та гінекології, у разі хвороб імунної системи та алергологічної патології при наданні медичної допомоги населенню в межах компетенції магістра медсестринства; здатність організувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах та у надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час; здатність оцінювати вплив небезпечних чинників щодо ризику розвитку найпоширеніших захворювань у світі; вміння застосовувати теоретичні знання та практичні уміння з паліативної медицини та хоспісної допомоги, при організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини, при організації управління в медсестринських структурних підрозділах; здатність використовувати знання з питань раціонального, дієтичного харчування, промоція здорового способу життя; вміння планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення; вміння застосовувати основи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах освіти.

На сьогоднішній день науковцями продовжується пошук ефективних шляхів удосконалення підготовки магістрів медсестринства, підкреслюється необхідність створення інноваційно зорієнтованого середовища шляхом використання інноваційних освітніх технологій – інформаційних технологій, прогресивних форм організації

освітнього процесу, сучасних методів, засобів і систем навчання [10]. Невід'ємними атрибутами сучасного магістра сестринської справи є мобільність, уміння швидко й адекватно реагувати на мінливі умови, соціальна активність та комунікабельність майбутнього професіонала. У сучасних умовах використання традиційної моделі навчання стає малоефективним, оскільки актуалізується необхідність навчання студентів у самостійному режимі. Перспективним видається перехід від інформаційного навчання до діяльного, проблемного і контекстного з акцентом на самостійну роботу студентів. Інформаційне навчання спрямовується на передачу знань від викладача до студента, діяльнісне – на отримання знань у процесі діяльності (зазвичай – самостійної, практичної), проблемне – на засвоєння знань – у процесі вирішення професійних проблем у змодельованих професійних ситуаціях, а контекстне – на придбання знань, необхідних для роботи в конкретній клінічній ситуації шляхом апробації професійних умінь майбутніх МСС у моделях клінічної взаємодії на різних рівнях [6].

Важливим чинником у підготовці майбутніх МСС є проектна діяльність, яка дає змогу перенести акцент із процесу репродуктивного засвоєння знань на розвиток пізнавальних інтересів, самостійності мислення, творчого пошуку шляхів розв'язання проблем, постійного збагачення власного багажу знань, самовияву та самовизначення шляхом їхнього залучення в проектну діяльність [11]. Ефективність вищої медсестринської освіти значною мірою залежить від її зв'язку з наукою, можливостей доступу до сучасних інформаційних ресурсів, що зумовлює необхідність максимально активного використання в навчальному процесі сучасних комп'ютерних технологій, наприклад електронних моделей, в яких використовуються різні засоби, методи й технології, наприклад, дистанційні. Надзвичайно актуальним у підготовці висококваліфікованих МСС є застосування елементів проблемно-зорієнтованого навчання, що сприяє формуванню у студентів самостійного незалежного критичного мислення [6].

У навчальному процесі необхідно використовувати різноманітні новітні педагогічні методики, які базуються на інтерактивності й максимальній наближеності до реальної професійної діяльності майбутнього магістра сестринської справи, зокрема: імітаційні технології (ігрові та дискусійні форми організації); технологія «кейс-метод», що наближає процес до реальності; методики відеотренінгу; комп'ютерне моделювання; інтерактивні технології; технології колективного та групового навчання; ситуативного моделювання; опрацювання дискусійних питань; диференційованого навчання [9].

Гордійчук С.В. зазначає, що особливістю навчання на спеціальності 223 «Медсестринство» є високий рівень мотивації студентів до здобуття освітнього ступеня магістра. В першу чергу, це пояснюється тим, що на навчання до магістратури вступають на базі раніше

здобутого освітнього ступеня «бакалавр», як правило, особи з досвідом практичної роботи в лікувально-профілактичних та медичних навчальних закладах, особи з чітко сформованою метою та усвідомленою потребою у підвищенні свого кваліфікаційного та професійного рівня [3]. Слід визнати, що широкого попиту української системи охорони здоров'я на підготовку магістрів медсестринства ще немає. Вважаємо за доцільне проводити активну профорієнтаційну роботу щодо популяризації освітнього рівня магістра медсестринства. Поширення програм підготовки медичних сестер рівня повної вищої освіти (бакалавра і магістра) може стати передумовою того, що медсестринство в Україні стане повноцінною, незалежною медичною професією [8]. Розширення спеціальностей для профільної та науково-педагогічної підготовки в магістратурі й введення в номенклатуру таких посад як: штатна медсестра-менеджер лікувально-поліклінічного відділення, завідувач операційним блоком, інформаційно-аналітичними відділами клінічних лікарень, відділами маркетингових досліджень, директор хоспісної лікарні, завідувач відділеннями паліативної медико-соціальної допомоги сприятиме вирішенню питання затребуваності та ефективного використання й гідної оплати праці майбутніх магістрів сестринської справи [12]. Крім того, розвиток медсестринської освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» формує потенціал для наукових досліджень у сфері сестринської справи та забезпечує підготовку висококваліфікованих управлінських та педагогічних кадрів, покликаних значною мірою визначити рівень і якість сестринської допомоги в Україні.

Висновки

Побудова нової моделі функціонування медсестринської галузі в Україні вимагає інноваційних підходів до підготовки магістрів медсестринства, передбачає формування спеціаліста якісно нового рівня професіоналізму, компетентності, загальної культури, творчої ініціативи і правових знань. Освітні програми магістратури з медсестринства повинні пропонувати студентам елементи принаймні чотирьох сфер знань: медицина, управління, педагогіка, основи наукових досліджень. Магістр медсестринства повинен володіти комплексом якостей лідера, організатора, менеджера, психолога у сфері ділових і людських стосунків, здатний забезпечувати впровадження пацієнт-орієнтованого підходу в систему охорони здоров'я, співпрацювати з родинами і сім'ями пацієнтів, а також займатися педагогічною діяльністю та проводити наукові дослідження.

Перспективи подальших досліджень торкаються поглибленого з'ясування професійних функцій магістрів медсестринства та вивчення можливостей набуття ними посад в структурах реформованої галузі охорони здоров'я.

Література

1. *Совершенствование* методов организации и управления повышения качества профессионального образования медсестер в первичном звене здравоохранения / И. Р. Галяутдинова, М. Х. Тешабаева, Д. К. Камалова, М. Б. Курбанова // Молодой ученый. – 2014. – № 5. – С. 138-140.
2. *Махновська І. Р.* Професійна підготовка магістрів сестринської справи в умовах ступеневої освіти : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / І. Р. Махновська. – Житомир, 2015. – 312 с.
3. *Гордійчук С.В.* Якість формування професіоналізму майбутніх фахівців в умовах магістратури шляхом стандартизації медичної освіти / С.В. Гордійчук // Нові технології навчання: наук.-метод.зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – Київ, 2016. – Випуск 89. – Частина 1. – С. 98-103.
4. *Кадрові ресурси системи охорони здоров'я в Україні.* Ситуаційний аналіз / Д. Богдан, А. Бойко, А. Васильковата та ін. / Проект USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я». – Київ, 2019. – 133 с.
5. *Ястремська С.О.* Теорія і практика професійної підготовки майбутніх магістрів сестринської справи засобами дистанційного навчання у вищих медичних навчальних закладах: моногр. / С.О. Ястремська. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2017. – 398 с.
6. *Ястремська С.О.* Інноваційний освітній процес підготовки майбутніх магістрів сестринської справи / С.О. Ястремська // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. – 2017. – Вип. 16. – С. 190–193.
7. *Уперше в Україні з'явилась інституція, що дбатиме про розвиток медсестринства* [Електронний ресурс] / Із сайту Міністерства охорони здоров'я України. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/news/upershe-v-ukraini-z%e2%80%99javilas-institucija-scho-dbatime-pro-rozvitok-medsestrinstva>.
8. *Ніколаєв Євген.* Система освіти для медичних сестер в Україні / Є. Ніколаєв [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Nursing-education-in-Ukraine-2019-report.pdf>.
9. *Шатило В.Й.* Удосконалення підготовки медичних сестер в Україні / В.Й. Шатило, В.З. Свиридюк, П.В. Яворський // Україна. Здоров'я нації. – 2013. – № 3 (27). – С. 93-96.
10. *Broome M.* Building the science of nursing education : vision or improbable dream / Marta Broome. – Nursing Outlook. – 2007. – № 57. – P. 177-179.
11. *Бабенко Т.П.* Формування дослідницьких умінь і навичок студентів медичного коледжу у процесі проектної діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.09 «Теорія навчання» / Т.П. Бабенко. – К., 2015. – 20 с.
12. *Доброскок І.І.* Особливості професійної підготовки майбутніх магістрів медсестринства в Україні [Електронний ресурс] / І. І. Доброскок, С. О. Ястремська, С. С. Доброскок // Професійна освіта: методологія, теорія та технології. – 2018. – Вип. 7. – С. 104–122.

Дата надходження рукопису до редакції: 27.09.2019 р.

Концептуальные основы подготовки магистров медсестринства в ГВУЗ «УжНУ» в контексте построения новой модели медсестринства в Украине

Мелега К.П., Русин Л.П.

ГВУЗ «Ужгородский национальный университет»,
факультет здоровья и физического воспитания,
г. Ужгород

Целью работы было проанализировать и обобщить особенности содержания образовательных программ подготовки магистров медсестринства в контексте формирования у них профессиональных компетенций и осуществления профессиональной деятельности. Объект исследования – профессиональная подготовка магистров медсестринства в условиях построения новой модели функционирования медсестринской отрасли в Украине. На основе теоретического анализа и обобщения профессиональной литературы по проблеме установлено, что построение новой модели функционирования

медсестринской отрасли в Украине требует инновационных подходов к подготовке магистров медсестринства, предусматривает формирование специалиста качественно нового уровня профессионализма, компетентности, общей культуры, творческой инициативы и правовых знаний. Образовательные программы магистратуры по медсестринству должны предлагать студентам элементы по крайней мере четырех сфер знаний: медицина, управление, педагогика, основы научных исследований и обеспечивать формирование комплекса качеств лидера, организатора, менеджера, психолога в сфере деловых и человеческих отношений, способного обеспечивать внедрение пациент-ориентированного подхода в систему здравоохранения, а также заниматься педагогической деятельностью и проводить научные исследования.

Ключевые слова: магистры медсестринства, здравоохранение, профессиональные компетентности, образовательная программа, инновационные методы обучения.

Conceptual principles for the training of Masters of Nursing at the SHEE «UzhNU» in the context of building a new model of nursing in Ukraine

Meleha K.P., Rusyn L.P.

SHEE “Uzhhorod National University”, Faculty of health and physical education, Uzhhorod

The **purpose** of the work was to analyze and summarize the contents' features of educational programs for the training of masters of nursing in the context of formation of their professional competences and realization of professional activity. The object of the research is the professional training of masters of nursing in the conditions of construction of a new model of functioning of the nursing industry in Ukraine. On the basis of theoretical analysis and generalization of professional literature on the problem, it is established that building a new

model of functioning of the nursing industry in Ukraine requires innovative approaches to the training of masters of nursing, involves the formation of a specialist of qualitatively new level of professionalism, competence, general culture, creative initiative and judicial knowledge. The educational nursing magistrate's programs must offer elements of at least four areas of knowledge: medicine, management, pedagogy, fundamentals of scientific research to the students, and ensure formation of the complex of qualities of a leader, organizer, manager, psychologist in the field of business and human relationship, capable of providing a special approach to the patient treatment in the health care system, as well as engage in pedagogical activities and carry out scientific research.

Key words: masters of nursing, health care system, professional competences, educational program, innovative training methods.

Відомості про авторів

Мелега Ксенія Петрівна – к.мед.н., доцент, завідувач кафедри основ медицини факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Русин Людмила Петрівна – к.мед.н., доцент кафедри основ медицини факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет».